

Голяр Оксана Іванівна, Шпарик Дмитро Миколайович
**ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕПТОСПИРОЗУ В
УКРАЇНІ**

Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології,
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний
університет», м. Чернівці, Україна

Golyar Oksana Ivanivna, Shparyk Dmytro Mykolaiovych
**EPIDEMIOLOGICAL SITUATION OF LEPTOSPIROSIS
IN UKRAINE**

*Department of Infectious Diseases and Epidemiology,
Higher state educational establishment of Ukraine "Bukovinian State
Medical University", Chernivtsi, Ukraine
E-mail:golyar@mail.ua; Golyar O. I.*

Актуальність. Лептоспіроз – це поширене захворювання у всіх країнах світу, окрім Арктики. В Україні лептоспіроз реєструється в усіх регіонах. Більше половини випадків протікає у тяжкій формі та потребує реанімаційних заходів.

Мета роботи. Визначити епідеміологічні особливості лептоспірозу в Україні з метою підвищення об'єктивності оцінки ризиків в сучасних умовах, обґрунтування комплексу профілактичних та протиепідемічних заходів.

Матеріали та методи. Було проаналізовано дані Центру з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України та статистичних даних Санітарно-епідеміологічної служби Чернівецької області.

Результати дослідження. За останніми даними Центру з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України, за червень цього року в Україні зафіксовано 22 таких випадки, із них найбільше в Хмельницькій, Сумській області та м.Києві. Спалахи лептоспірозу на території України виникали нечасто. Здебільшого реєструвалася захворюваність з характерною

літньо-осінньою сезонністю. Частка жителів сіл впродовж 1994 – 2014 рр. у загальній захворюваності щороку переважає міське населення і складає від 69,5 до 59 %. У той же час, спостерігається кореляція між показниками захворюваності сільського та міського населення з певною стабілізацією впродовж 2 років. З 2000 р., в Україні спостерігається нестійка тенденція до захворюваності на лептоспіроз серед людей з несуттєвим підвищенням рівня в 2000, 2003, 2006, 2009 та 2014 рр. Етіологічну структуру лептоспірозу за останні 12 років представлено 14 серогрупами. Загалом за період 2004-2015 рр. серед етіологічних агентів лептоспірозу переважали лептоспіри серогруп *Icterohaemorrhagiae*, *Habdomadis*, *Grippotyphosa*, *Romona*. Частка викликаних ними випадків дещо змінювалася протягом 2004-2015 рр. Так, за останні роки зменшилася частка захворювань, обумовлених серогрупою *Romona*. Відбувається зростання етіологічної ролі *Canicola* – з 7,07 у 2004 р. до 14,29 % у 2014 р. (у 2015 – 9,55 %). Основу етіологічного спектру в Україні, як і раніше, становлять збудники серогрупи *Icterohaemorrhagiae*, що зумовлює тяжкість перебігу (до 70 % серед госпіталізованих хворих) і високу смертність внаслідок лептоспірозу (до 20 %). Разом з тим, етіологічна структура лептоспірозу має достатньо виражені відмінності в різних регіонах країни. За результатами лабораторного дослідження зразків з об'єктів довкілля, у тому числі зразків дрібних ссавців (2003-2014 рр.), також найчастіше визначали лептоспіри серогрупи *Icterohaemorrhagiae*. При лабораторному дослідженні зразків дрібних ссавців, що проводилися внаслідок епідеміологічних розслідувань випадків лептоспірозу у людей, частка позитивних знахідок дорівнювала 70-100 %. Однак заселеність гризунами відмічено 20 лише в 35,6-45,2 % вогнищ. Частина сільськогосподарських та свійських тварин, як лабораторно підтвердженого джерела збудника інфекції, щороку є несуттєвою і коливалася в межах 1,8-6,2 %. За останні роки

зросла частка випадків, пов'язаних з відкритими водоймами (рибна ловля, купання, водний туризм) і складає в окремі роки 25-38 %. Лише за 8міс. 2015 р. із 88 випадків (0,20 на 100 тис. населення), що зареєстровані в Україні, з купанням у водоймах пов'язано 34 (44,4 %), протягом такого ж часу 2013 р. – із 124 (0,29 на 100 тис. населення) – 67 (54,2 %).

Висновки. Отже, дератизація, а також діагностика лептоспірозу у сільськогосподарських та свійських тварин з проведенням комплексу протиепізоотичних та протиепідемічних заходів дасть можливість попереджувати забруднення джерел водопостачання, об'єктів довкілля та відкритих водойм, які можуть використовуватися в рекреаційних цілях. Систематичне інформування населення підтримуватиме достатню обізнаність щодо заходів профілактики та насторогу задля своєчасної діагностики та ефективного лікування.